

**ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ
ԱՄԵՆ. Տ. ՆՈՒՐՀԱՆ ԱՐՔ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՅՆ
97-րդ ՊԱՏՏԻԱՐՔԻՆ**

Երեքշաբթի, 4 Յունիս 2013, յետ միջօրեի ժամը 4-ին, տեղի ունեցավ Ամենապատիւ Տ. Նուրհան Արք. Մանուկեանի գահակալութեան արարողութիւնը Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, ի ներկայութեան տեղացի եւ արտասահմանէն ժամանած հոգեւորական ու աշխարհական հիւրերու: Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան ներկայացուցիչներն էին Գերշ. Տ. Նաթան Արք. Յովհաննիսեան ու Վահան Եպս. Յովհաննէսեան, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներկայացուցիչներն էին Կիպրոսի Թեմին Կաթողիկոսական Փոխանորդ՝ Գերշ. Տ. Վարուժան Արք. Հերկէլեան եւ Թեհրանի Թեմին Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Սեպուհ Արք. Սարգիսեան, Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքութենէն ներկայացան Պատրիարքական Ընդհանուր Փոխանորդ՝ Գերշ. Տ. Արամ Արք. Աթէշեան եւ Գերշ. Տ. Սահակ Եպս. Մաշալեան: Սրբոց Յակոբեանց Միաբանական Ուխտին արտասահման ծառայող միաբաններէն ժամանեցին Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան Թեմին Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Պարսամեան, Միացեալ Նահանգաց Եկեղեցիներու Խորհուրդին Ատենապետ՝ Գերշ. Տ. Վիգէն Արք. Այքազեան եւ Հոգշ. Տ. Վազգէն Ծ.Վրդ. Գարայեան:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը գեղեցկօրէն զգեստաւորուած եւ գաւազան ի ձեռին, շրջապատուած նորընտիր Լուսարարապետով եւ Արքեպիսկոպոսներով, միաբանութեան եւ ժառանգաւոր սաներու կողմէ կազմած թափօրով, ի ներկայութեան սաղիմահայ եւ օտար հաւատացեալներու, «Հրաշափառ»ի երգակցութեամբ մուտք գործեց Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճար: Գլխադրի մատրան առաջ ծնկաչոք ուխտն ըրաւ, մինչ ժառանգաւոր սաներ կ'երգէին «Որ էնն յերթեան» Որդւոց Որտոման օրհներգը: Ապա թափօրը յառաջացաւ դէպի դաս, ուր կարդացուեցաւ «Ուրախ եղէ ես» սաղմոսը, իր յարակից քարոզով եւ աղօթքով:

«Ուրախ Լեր»ի զմայլելի շարականի երգակցութեամբ՝ հինգ եպիսկոպոսներ եւ գաւազանակիրը Սրբազան Պատրիարքը առաջնորդեցին Աւագ Խորան: Լուսարարապետ Սրբազան Հայրը յանուն միաբանութեան արտասանեց հետեւեալ ուղերձը առ Սրբազան Պատրիարքն:

ԼՈՒՍԱՐԱՐԱՐԱՊԵՏ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ՈՒՂԵՐՁԸ

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր,

Հոգեկան ցնծութեան մէջ է այսօր Սրբոց Յակոբեանց Առաքելական Աթոռը: Երանութեան պահ մըն է, որ կ'ապրի Սրբոց Յակոբեանց Զինուորեալ Միաբանութիւնը: Անհուն բերկրանքի մէջ է Հայ Երուսաղէմը:

Նորընտիր Պատրիարք Սրբազանը զգեստաւորեալ «Հրաշափառ»ով
մուտք Սրբոց Յակոբեանց Տաճար:

Խնկարկութիւն Գլխադրի մատրան մէջ:

Տօնական այս պահուն, հոգեպէս զգածուած ու երջանիկ կը զգամ՝ նուիրական այս պարտականութիւնը կատարելու եւ ողջունելու Ձերդ Ամենապատուութիւնը գահակալութեան բարեբաստիկ առիթով:

Սրբոց Յակոբեանց Առաքելական այս Աթոռը, դարեր շարունակ թիավարած է հոսանքն ի վեր, համտեսած է տառապանքի եւ նեղութեան դառնութիւնը: Անցած է կործանարար փոթորիկներու ընդմէջէն, կորսնցնելով յաճախ նիւթը բայց երբէք չհոգին: Եւ ի զուր չէ, որ Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը կոչուած է Զինուորեալ Միաբանութիւն, որովհետեւ գիտցած է անձնուիրութեամբ եւ ի զին կեանքի պահել ու անխաթար պահպանել մեր ազգի դարաւոր իրաւունքները:

Դուք կանչուեցաք արժանի ժառանգորդը դառնալու մեր նախահայրերուն, բազմելով գահակալելու այս նուիրական Աթոռին եւ Ձեր ծառայութեամբ ու Ձեր հաւատքի անխախտ նուիրումով առաւել եւս պայծառացնելու զայն:

Մենք Ձեզ ճանչցած ենք Ձեր մատղաշ տարիքէն, ու Ձեր մէջ տեսած նաեւ ազնիւ ու բարի սրտի տէր, գթառատ հոգիով լեցուն անձնաւորութիւնը: Ձեր սէրը հանդէպ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցիին, ազգին ու այս Սուրբ Աթոռին միշտ եղած է անսակարկ ու նախանձելի, որովհետեւ Ձեր հաւատքն ու ծառայութիւնը, Ձեր երազներն ու ձգտումները, Ձեր համակ երիտասարդութիւնը, հասակ ու մարմին առած են Սրբոց Յակոբեանց Վանքի կամարներուն տակ: Հակառակ այն իրողութեան, որ Ձերդ Ամենապատուութիւնը դրկուեցաւ հեռաւոր ասփեր, ծառայելու Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցիին ու Ազգին, սակայն Ձեր սրտին ու հոգիին մէջ Երուսաղէմի ու Սուրբ Աթոռի հանդէպ Ձեր սէրը առաջնորդեց Ձեր ոտքերը ետդարձ դէպի Երուսաղէմ, տունն ու տաղաւարը Ձեր մանկութեան, երիտասարդութեան, Ձեր յուշերուն ու ապրումներուն: Տեսած ենք Ձեր մէջ այն մտաւորականը, որ իր նախնիներուն նման, ունի իր մէջ սէրը հանդէպ գիրին ու գրականութեան, Երուսաղէմի Հայոց դարաւոր պատմութեան, զոհողութիւններուն եւ Սրբատեղեաց Իրաւունքներուն:

Սրբոց Յակոբեանց Զինուորեալ Միաբանութիւնը ընտրեց Ձերդ Ամենապատուութիւնը որպէս Առաքելական այս Սուրբ Աթոռին 97րդ Պատրիարքը, քաջ գիտակցելով, որ Ձերդ Ամենապատուութիւնը որպէս քաջ եւ իմաստուն հովուապետ նախանձախնդրօրէն ու անզիջելի կամքով հետեւողական պիտի ըլլայ Միոնի բարձունքին թառած՝ Սրբոց Յակոբեանց այս Աթոռը անսասան պահելու, սրբատեղեաց մէջ մեր իրաւունքները անխափան պահելու, ի բարձունս առաջնորդելու եւ Սրբոց Յակոբեանց Զինուորեալ Միաբանութեան շարքերը առաւել եւս խտացնելու եւ ամրացնելու ուղղութեամբ:

Լիառատ յուսով ենք, որ Ձերդ Ամենապատուութիւնը արթուն հովուապետի նման, նախանձախնդրօրէն պիտի շարունակէ սրբազան գործը մեր նախնիներուն, միշտ Ձեր շուրջը զօրավիգ ունենալով Սրբոց Յակոբեանց Զինուորեալ Միաբանութիւնը ի շինութիւն եւ բարօրութիւն Առաքելական այս Սուրբ Աթոռին:

Շատ են կարիքները այս դարաւոր հաստատութեան, սակայն վստահ ենք, որ Աստուած պիտի հարթէ Ձեր ճանապարհը, ու Ձեր անձնուէր ոգիով պիտի յաղթահարէք բոլոր դժուարութիւնները:

Ամենապատիւ Տէր, այս քաղցր յոյսերով Ձերդ Ամենա-պատուութեան կը յանձնենք Երուսաղէմի Հայ Պատրիարքութեան Ասան, Հովուապետական գաւազանը, Պատրիարքական Իշխանութեան խորհրդանշանը, անով հովուելու եւ առաջնորդելու Ձեր հօտը, մաղթելով որ ան Ահարոնի գաւազանին նման դառնայ ԾԱՂԿԵԱԼ ԳԱԻԱԶԱՆ մը: Ի սրտէ կը մաղթենք Ձերդ Ամենապատուութեան քաջառողջութիւն, աննկուն կամք եւ փառքի օրեր: Թող Ամենակալն Աստուած Ձեզ միշտ անսասան պահէ ու Տիրոջ օրհնութիւնը անպակաս ըլլայ Ձեր վրայէն:

Գահակալության հանդեսին ներկայ Պետական, օտար յարանուանութեանց
ներկայացուցիչներ, հիւպատոսներ:

Այժմ, թող տուեք հրաւիրելու Ձերդ Ամենապատուութիւնը, ծնրադիր կատարելու Ձեր կանոնական ուխտը առաջի սուրբ սեղանոյս, եւ թող Ս. Աթոռոյս պաշտպան սուրբերը օրհնեն, զօրացնեն եւ արիացնեն Ձերդ Ամենապատուութիւնը: Ամէն:

Լուսարարապետ Սրբազան Հօր Ուղերձի ընթերցումէն ետք, Պատրիարքական ցուպը՝ «Ասան», պաշտօնապէս յանձնուեցաւ Պատրիարք Հօր՝ որ ապա հրաւիրուեցաւ ծնրադիր կատարելու իր կանոնական ուխտը:

Աւագ Սեղանին առջեւ գլխաբաց ծնրադրեց Սրբազան Պատրիարքը եւ արտասանեց իր ուխտը, որ է հետեւեալը.

«Խոստանամ եւ ուխտեմ առաջի Աստուծոյ եւ Սրբոյ սեղանոյս, խղճի մտօք եւ հաւատարմութեամբ առնել գործադրութիւն կարգաց, կանոնաց եւ աւանդութեանց Միաբանութեան Առաքելական Աթոռոյս Սրբոց Յակոբեանց, այլ եւ հաւատարմութեամբ եւ աշակրջութեամբ հսկել պահպանութեան Հայկական իրաւանց ի Սուրբ Տեղիս:

Ուխտեմ լինել հաւատարիմ կանոնաց եւ աւանդութեանց Հայաստանեայց Առաքելական եւ Ուղղափառ Սուրբ Եկեղեցւոյ եւ ճանաչել զհոգեւոր իշխանութիւն Սրբազնագոյն Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց, որ ի Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին:

Ընկալցի Տէր զուխտս մեր, այց արասցէ եւ օգնեացէ մեզ Տէր, ի վաղորդայնէ մինչեւ ի վաղորդայն»:

Ուխտէն ետք, զգեստաւորուած Արքեպիսկոպոսները, գլխաւորութեամբ՝ Լուսարարապետ Սրբազան Հօր, իրենց աջերը դրին Ամենապատիւ Սրբազան Հօր գլխուն վրայ, արտասանելով «Պահպանիչ» աղօթքը:

Օրհնութեան արարողութենէն ետք, յանուն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի, Ամենայն Հայոց Հայրապետի շնորհաւորական խօսքը կարդաց Գերշ. Տ. Նաթան Արք. Յովհաննիսեան:

Երուսաղէմ, 4 Յունիս 2013

Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան,

Համայն հայութեան հոգեւոր կենտրոնից՝ Քրիստոսահիմն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից, Հայրապետական Մեր ողջոյնն ու օրհնութիւնն ենք բերում Ձեզ, սիրելի հոգեւոր հայրերին եւ բարեպաշտ ժողովրդին՝ Ձեր գահակալութեան այս հոգենորոգ առիթով:

Հայցում ենք Տիրոջ օգնութիւնն ու զօրակցութիւնը Ձեզ, որպէսզի Ձեր քաջակորով առաջնորդութեամբ եւ հոգածու ինամբի ներքոյ Սրբոց Յակոբեանց միաբանութիւնը եւ հաւատաւոր մեր բարեպաշտ զաւակները Քրիստոսակոյի Երուսաղէմում շարունակեն մշտաւար պահել կանթեղը հայոց հաւատքի եւ անմար՝ լոյսը հայ կեանքի, եւ իրենց անմնացորդ նուիրումով պայծառութիւն յաւելեն Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեանը եւ Հայաստանեայց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն:

Սուրբ Աթոռոյ Լուսարարապետ՝ Գերշ. Տ. Սեւան Արք. Ղարիպեան
կը կարդայ Պատրիարք Սրբազան Հօր գահակալութեան ուղերձը:

Ուխտի պահուն:

Մեր ժողովրդի քրիստոնեական դարձի առաջին իսկ օրերից է նրա աղօթքը ջերմեռանդօրէն երկինք բարձրացել Երուսաղէմից եւ տէրունական նուիրական սրբավայրերից: Հայ թագաւորների, նախարարների, բազմահազար ուխտաւորների նուիրատուութիւններով հայոց տասնեակ վանքեր են հաստատուել ու խնամուել Սուրբ Երկրում, դարերի հողմերի մէջ քարոզել ու վկայել Քրիստոսի Աւետարանը, պահպանել քրիստոնեական կեանքը, եւ արտայայտել խաղաղ ու արդար աշխարհի յոյսերն ու նուիրական իղձերը մեր ժողովրդի: Հաւատքի վկայութեան այդ առաքելութիւնը շարունակելով՝ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութիւնը պաշտպանն ու պահպանն է մեր սրբութիւնների, բազմադարեայ յիշատակների ու աւանդոյթների, որոնք զօրացնում են մեր ժողովրդի հաւատքն ու եկեղեցանուիրումը, սէրն ու հաւատարմութիւնը նախնեաց ժառանգութեանն ու արժէքներին: Փառք ենք բարձրացնում երկինք, որ Աստուծոյ ամենակեցոյց շնորհներով այսօր էլ Սուրբ Երկրում անդադար է հայոց պաշտամունքը, անդադար է Սրբոց Յակոբեանց Ուխտեալ միաբանութեան աղօթքը աշխարհի խաղաղութեան եւ մեր ժողովրդի բարօրութեան, իր ազատ կեանքը կերտող մեր Հայրենիքի հզօրութեան եւ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու յաւէտ պայծառութեան համար:

Ամենապատիւ Պատրիարք, սիրելի հոգեւոր հայրեր եւ բարեպաշտ ժողովուրդ, Ձեր նուիրումի ու ջանքերի շնորհիւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութիւնը շարունակում է մնալ նաեւ մեր մշակոյթի օրրաններից մէկը: Այստեղ հաւաքուել ու պահպանում են հնագոյն ձեռագրեր ու վաւերագրեր, հարուստ գրականութիւն, պատմական եւ մշակութային արժէքներ: Միաբանութեան անդամները դարեր շարունակ իրենց աշխատութիւններով հարստացրել են հայոց վարդապետական, եկեղեցագիտական, պատմաբանասիրական միտքը, իսկ Սրբոց Յակոբեանց տպարանում հրատարակուած գրքերը՝ մեր ժողովրդի հոգին ու միտքը:

Այսօր, Երուսաղէմի Հայոց նորընտիր Պատրիարքիդ գահակալութեան առիթով, Մենք աղօթքով ենք յիշում երջանկայիշատակ Պատրիարքներին, ովքեր առաջնորդել են հայոց հոգեշէն կեանքը Տէրունական երկրում, ապահով, թէ դժուարին ժամանակներում խնամել ու շէնացրել են Պատրիարքութիւնը, որն իր առաքելութեամբ հայոց եւ համաքրիստոնեական հոգեւոր անդաստանի անբաժան մասն է: Աղօթում ենք ի Տէր հանգուցեալ երջանկայիշատակ Պատրիարք Տ. Թորգոմ Արք. Մանուկեանի հոգու հանգստութեան համար, ով տաս-նամեակներ շարունակ անյոգնաբեկ ջանքեր ներդրեց՝ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան սրբավայրերի պահպանութեան եւ Պատրիարքութեան առաքելութեան նորոգ արդիւնաւորման համար: Մենք գիտենք, թէ ներկայիս ինչպիսի խնդիրների առջեւ է կանգնած Երուսաղէմի Սուրբ Աթոռը: Մաղթում ենք Ձեզ, սիրելի Պատրիարք Սրբազան, որ երանաշնորհ Ձեր նախորդների ոգով եւ նախանձախնդրութեամբ, Ձեր կորովով ու եռանդով կարող լինէք յաղթահարելու առկայ դժուարութիւնները: Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան նկատմամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը մշտապէս սէր եւ հոգածութիւն է դրսեւորել, եւ Մենք այսօր եւս աջակից ենք լինելու Ձեզ, Երուսաղէմի ուխտեալ միաբանութեանը՝ Ձեր առաքելութիւնն իրականացնելու եւ ըստ ամենայնի արգասաւորելու գործում:

Խոստանամ եւ ուխտեմ առաջի Աստուծոյ եւ սրբոյ սեղանոյս...:

Արքեպիսկոպոսներ կը դնեն իրենց աջը Պատրիարք Սրբազան Հօր
գլխուն եւ կ'արտասանեն «Պահպանիչ» աղօթքը:

Միաձնի Իջման Սուրբ Սեղանի առջև մեր եւ վանաբնակ մեր միաբանութեան սրտաբուխ աղօթքն է առ Բարձրեալն Աստուած՝ որ հանապազ գորավիզ լինի Ամենապատիւ Պատրիարքիդ՝ շնորհելով կենաց արեւշատ օրեր եւ արգասալի իրագործումներ: Թող Երկնաւոր Տէրը Իր ամենաառատ շնորհների եւ օրհնութեան մէջ պահպանի Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութիւնը, գորացնի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը՝ ի փառս իր Սուրբ Անուան, Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու եւ ի մխիթարութիւն համայն հաւատաւոր մեր ժողովրդի:

Ողջ լերութ ի Տէր, գորացեալ շնորհօք Սուրբ Հոգւոյն եւ յաւէտ օրհեալ ի մէնջ: Ամէն:

Օրհնութեամբ՝

Գարեգին Բ.

Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Յանուն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան շնորհաւորական խօսքը կարդաց Գերշ. Տ. Վարուժան Արք. Հերկէլեան:

Անթիլիաս, 25 Մայիս 2013

Թիւ 103/13

Ամենապատիւ

Տ. Նուրհան Արքեպսկ. Մանուկեան

Պատրիարք Հայոց Երուսաղէմի

Երուսաղէմ

Միրեցեալ Եղբայր ի Քրիստոս,

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Անթիլիասի Մայրավանքէն հայրապետական օրհնութեամբ ու եղբայրական ջերմ սիրով կ'ողջունենք Ձեզ: Աստուծոյ օրհնութեամբ եւ Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան միաբանութեան հաւաքական որոշումով դուք ընտրուեցաք Պատրիարք Երուսաղէմի Հայոց Առաքելական Սուրբ Աթոռոյ:

Արդարեւ, դուք այս յոյժ կարեւոր պատասխանատւութեան կը կոչուիք մեր ժողովուրդի պատմութեան մէկ վճռական հանգրուանին: Հանգրուան մը, որ մեր եկեղեցւոյ, հայրենիքին ու ժողովուրդին պատասխանատւներէն կը պահանջէ մեր ներքին միասնականութիւնը ամրապնդել ու մեր ազգին գերագոյն երազներու իրագործման ի խնդիր մեր յանձնառութիւնը ամրացնել:

Դուք Պատրիարքական Աթոռ կը բարձրանաք մեր եկեղեցւոյ պատմութեան մէկ վճռադրոշմ հանգրուանին: Հանգրուան մը, որ մեր եկեղեցւոյ Նուիրապետական չորս Աթոռներէն կը պահանջէ իրենց հոգեւոր առաքելութեան ու ազգային ծառայութեան նոր որակ ու մղում տալ:

Վերջապէս, Միրելի՛ Պատրիարք Սրբազան, դուք Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան առաքելութիւնը ղեկավարելու դժուար պարտականութեան կը կոչուիք Միջին Արեւելքի պատմութեան մէկ ճակատագրական հանգրուանին: Հանգրուան մը, որ կը պահանջէ մեր հոգեւոր ու համայնքային առաջնորդներէն բարձրագոյն աստիճանի նախանձախնդրութեամբ ու զգուշաւորութեամբ կատարել իրենց պարտաւորութիւնը՝ պաշտպանելով մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին ընդհանրական ու գերագոյն շահերը:

Գերշ. Տ. Նաթան Արք. Յովհաննիսեան կը կարդայ յանուն
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի, Ամենայն Հայոց
Հայրապետի շնորհաւորական խօսքը:

Գերշ. Տ. Վարուժան Արք. Հերկէլեան կը կարդայ յանուն
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան շնորհաւորական խօսքը:

Մեզի ծանօթ են Երուսաղեմէն ներս գոյութիւն ունեցող ներքին զգայնութիւնները քաղաքական թէ կրօնական: Նաեւ Մենք քաջ գիտենք, թէ Ձեր նախորդները եւ ողջ միաբանութիւնը միշտ տէր են կանգնած մեր եկեղեցւոյ իրաւունքներուն: Ահա թէ ինչու մեր եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքութիւնը նկատուած է պաշտպան Սուրբ Տեղեաց եւ պատմութենէն ժառանգուած եւ օրինական հիմք ու պետական ճանաչում ունեցող մեր եկեղեցւոյ իրաւունքներուն:

Մենք Ձեզ անձնապէս մօտէն կը ճանչնանք 1961-էն ի վեր, որպէս դասընկեր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքէն ներս: Ձեր մէջ տեսած ենք նուիրեալ ու մտաւորական հոգեւորականը: Հետեւաբար, վստահ ենք, որ Ձեր ունեցած արժանիքները ու տարիներու ընթացքին ձեռք ձգած հարուստ փորձառութիւնը ի սպաս պիտի դնէք Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքութեան կեանքին առաւել՝ պայծառացման ու առաքելութեան առաւել՝ ծաղկման:

Ձեր Պատրիարքական գահակալութեան այս ուրախ առիթով, կը բաժնենք Ձեր ու Ձեր գլխաւորած միաբանութեան ուրախութիւնը ու Ձեզի կը մաղթենք եկեղեցաշէն իրագործումներով լեցուն երկար գահակալութիւն: Կ'աղօթենք առ Բարձրեալն Աստուած, որ միշտ կենսունակ պահէ Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքութիւնը իր միաբանութեամբ, որպէսզի ան կարենայ վերանորոգ հաւատքով շարունակել իր առաքելութիւնը:

Եղբայրական ջերմ սիրով,

Աղօթակից՝

Արամ Ա. Կաթողիկոս

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Յանուն Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքութեան շնորհաւորական խօսք կարդաց Պատրիարքական Ընդհ. Փոխանորդ՝ Գերշ. Տ. Արամ Արք. Աթէշեան:

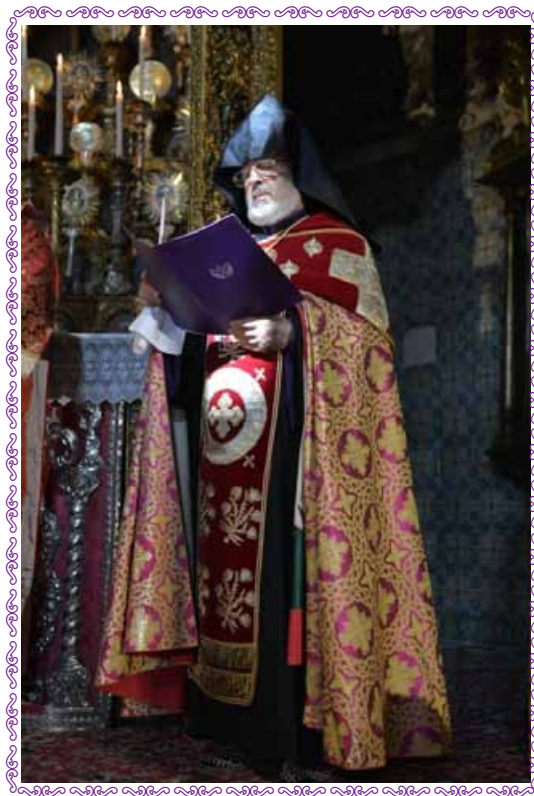
Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայր,
Եւ Հոգեւոր Եղբայրներ

Այսօր, շատ սիրով մէկտեղուեցանք, բաժնեկից դառնալու դարաւոր ու պատմական Սրբոց Յակոբեանց Վանքին երդիքին տակ ծաւալող հոգեւոր ուրախութեան:

Վերջին անգամ մորմոքած սրտով այցելած էինք Ս. Երուսաղեմ, յուղարկաւորելու համար մեր Եկեղեցւոյ մեծանուն հոգեւորականներէն բոլորիս սիրելի ու յարգելի Ս. Երուսաղեմի Երանաշնորհ Տ. Թորգոմ Ս. Պատրիարք Հայրը:

Գոհութիւն եւ փառք Ամենակալին Աստուծոյ, որ սուգի քօղով ծածկուած Առաքելական Ս. Աթոռը իր վրայէն թօթափեց սուգի տրտմութիւնը, Իր զինուորեալ միաբանութեան անդամներուն Աստուծոյ Ս. Հոգւոյն առաջնորդութեան ապաւինելով կատարած ընտրութեամբ: Այսօր Ս. Աթոռը ունի իր նոր գահակալը, յանձին Ն.Ա.Տ. Նուրհան Ս. Արքեպիսկոպոսի: Մենք ի բոլոր սրտէ բարձրադադակ կը գոչենք. "Արժան եւ իրաւ": Որովհետեւ Հայ Եկեղեցւոյ առօրեային հետ հետաքրքիր ամէն ազգայինի համար ծանօթ է Նորին Ամենապատուութեան որպէս Լուսարարապետ կատարած անձնորդական ծառայութիւնը յատկապէս Երանաշնորհ Պատրիարք Հօր հիւանդութեան շրջանին: Միաբանական իր ուխտին գիտակցութեամբ, ծառայեց եւ գործեց, ջանաց միշտ բարձր պահել Ս. Յակոբեանց Վանքին ու Պատրիարքական Աթոռին վարկը, բնականաբար իր կողքին ունենալով ուխտապահ միաբան հայրերը, իրենց անսակարկ նուիրումով:

Ս. Երուսաղեմի Պատրիարքական Աթոռի պատմութիւնը նոյնինքն գոհողութեամբ տարուած ծառայութեան ու նուիրումի մը պատմութիւնն է: Հակառակ դարերու ընթացքին

Պատրիարքական Ընդհ. Փոխանորդ՝ Գերշ. Տ. Արամ Արք.
Աթեշեան կը կարդայ յանուն Կոստանդնուպոլսոյ
Պատրիարքութեան շնորհաւորական խօսքը:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը կը կարդայ իր Ուխտի Քարոզը:

ապրուած նեղութեանց, դժուարութեանց, մեր ժողովուրդի ազնիւ զաւակները գիտցած են գնահատել մեր այս պատմական վանքը եւ Պատրիարքական Աթոռը: Ս. Երուսաղէմի քարերը կը խօսին, պատմելով մեր ժողովուրդի նուիրաբերումները: Իւրաքանչիւր ուխտաւոր, մօտէն կամ հեռուէն գիտցած է իր լուսման ու ճակտին քրտինքը հոսեցնել մեր այս հոգեւոր անդաստանին ուռճացման համար: Եւ ինչո՞ւ չէ Պոլսոյ Պատրիարքական Աթոռը եւս, ուխտաւոր ու նուիրատու ժողովուրդին առընթեր, եղբայրական անխզելի կապով, միացած է Երուսաղէմի Ս. Աթոռին, նուիրականացած՝ երանաշնորհ երկու պատրիարքներու՝ Պոլսոյ Յովհաննէս Կոլոտ Բաղիշեցիի եւ Երուսաղէմի Գրիգոր Շղթայակիի Պատրիարքի օրհնութիւններով:

Երանաշնորհ Եղիշէ Պատրիարք Դուրեանի, Թորգոմ Պատրիարք Գուշակեանի շնորհիւ, Ս. Երուսաղէմի Ժառանգաւորաց Վարժարանին երդիքին տակ թեւածած է Արմաշու երբեմնի Դպրեվանքին ոգին, որուն ներկայութիւնը այլ խորհրդանշական կապ մըն է Ս. Երուսաղէմի եւ Պոլսոյ Պատրիարքական Աթոռներու միջեւ: Մենք մեր աշակերտութեան շրջանին շնչած ենք Ս. Երուսաղէմի այդ մաքուր մթնոլորտը, զգացած ենք, թէ զոյգ Աթոռները որքան սրտամօտիկ եղած են իրարու: Եւ այդ սրտամօտիկութիւնը չէ՞ միթէ որ ստեղծած է առողջ գործակցութեան միջավայրը անցեալին, որ կը շարունակուի ներկայիս ու պիտի շարունակուի ընդմիշտ: Ս. Երուսաղէմի եւ Պոլսոյ համար անյեղի ճշմարտութիւն է, թէ Հայ Եկեղեցւոյ Նուիրապետական այս երկու Աթոռները, իրարու նկատմամբ ունեցած զօրակցութեան մէջ գտած են իրենց գոյութեան կոտւանք:

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր,

Այս նուիրական պահուն, Ձերդ Ամենապատուութիւնը կը հաւաստիացնենք, թէ մենք ի բոլոր սրտէ պիտի աղօթակցինք Ս. Աթոռի ողջ միաբանութեան: Ս. Աթոռի միաբանութիւնը իր վստահութիւնը յայտնեց Ձերդ Ամենապատուութեան անձին նկատմամբ: Մենք վստահ ենք, թէ Դուք արժանի էիք այդ վստահութեան եւ Մենք եւս կու գանք յայտնել մեր վստահութիւնը, նախ որպէս երբեմնի աշակերտը այս նուիրական յարկին, ապա որպէս Պատրիարքական Ընդհանուր Փոխանորդ թարգման հանդիսանալով մեր Աթոռի հոգեւոր դասուն: Այսօր Ձեր ձեռքը դրած էք մաճին վրայ: Երբ ըստ նախընթացի պիտի շարունակէք տէր կանգնիլ մեր սրբատեղեաց անգին իրաւունքներուն, վստահ եղէք, թէ առանձին չէք: Սրբատեղիներու սեպհականատէրը՝ Հայ Ժողովուրդը, յատկապէս աղօթասէր ու աղօթանուէր հաւատացեալները Ձեր կողքին են, իրենց սրտի բարի մաղթանքներով: Վստահ ենք, թէ Ձեր ամբարած վարչական փորձառութիւնը, նաեւ ամենակենսականը՝ որ է Քրիստոսակոյ Սուրբ Վայրերու ինքնաբոլոյս օրհնութիւնը, պիտի դիւրացնեն Ձեր պաշտօնավարութիւնը: Ի բոլոր սրտէ կը մաղթենք, որ Ձեր հովուապետական մականը մնայ ծաղկեալ: Նաեւ վստահ ենք, թէ ձեր լծակիցները պիտի լսեն Ձեր ցուցմունքներուն ու պիտի հնազանդին Ձեզի, որպէսզի Դուք պաշտօնավարէք ուրախութեամբ եւ կը հաւատանք, որ «Խաղաղութեան Աստուածը, որ մեռելներէն վեր հանեց ոչխարներու մեծ հովիւր՝ մեր Տէր Յիսուսը, յաւիտենական ուխտի արիւնով, հաստատ պիտի պահէ Ձեզ բարի գործերու մէջ, որպէսզի կատարէք իր կամքը: Եւ մեր մէջ պիտի կատարէ Իրեն հաճելի եղող բաները Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, որուն փառք յաւիտեանս. Ամէն»:

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր,

Յանուն Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքական Աթոռին, Պատկառելի Կրօնական Ժողովին, Հոգեւորականաց Դասուն, համայնքային եւ թաղային մարմիններու վարիչներուն ու մեր հաւատացեալ ժողովուրդին, կու գանք սրտագին շնորհաւորել Ձերդ Ամենապատուութիւնը եւ Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան ուխտապահ անդամները: Կ'աղօթենք, որ մեր Երկնաւոր Հայրը անսասան պահէ Հայաստանեայց Առաքելական

Գահակալ Պատրիարք Սրբազան Հայրը Տեառնեղբոր պատուանդանին վրայ:

Խոնարհություն եւ Աջահամբոյր:

Եկեղեցին: Սրբոց Յակոբեանց Առաքելական Աթոռին պարգևէ շինութիւն եւ պայծառութիւն: Դարձեալ մեր աղօթքն է, որ Տէր Աստուծոյ անսպառելի շնորհքներով օծուն, առատաբեր նոր մշակներ անպակաս ըլլան Սրբոց Յակոբեանց Վանքի նուիրական երդիքին տակ, ի փառս Աստուծոյ, ի շինութիւն Առաքելական Ս. Աթոռոյն Երուսաղիմայ եւ ի մխիթարութիւն ու հոգեւոր շինութիւն մերազն հաւատացելոց:

Արամ Արքեպիսկոպոս Աթէշեան
Պատրիարքական Ընդհ. Փոխանորդ

Շնորհաւորական Խօսքերէն ետք, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը ընթերցեց իր շնորհակալական խօսքը հայերէն որ դրուած է փոխան խմբագրականի, ստորեւ կուտանք անգլերէնով արտասանած Ուխտի Քարոզը:

“O Lord, thou art my God. I will exalt thee, I will praise thy name. Your works are wonderful; your counsels are faithfulness and truth” (Isaiah 25:1-2).

Today I approach the Throne of St. James for the first time, with these words on my lips, and in my heart. They are the words of the prophet Isaiah: a man of this city, a prophet of his people; but above all, a servant of God. And in the same spirit of humility, of gratitude and love, I accept the decision of my brothers, and the will of God to receive His blessing as the 97th Armenian Patriarch of Jerusalem.

My life’s journey, in every important respect, began here in the city of Jerusalem 42 years ago. And as I assume this lofty office, I realize that it is here that my journey will end. Since the days of the first Armenian patriarch, Abraham, fourteen centuries ago, ninety-six other churchmen have been called to sit on this throne; and as I take up my place among that great company, I feel woefully unworthy – yet strengthened by their example.

I pray to my great predecessors to magnify whatever poor virtues I possess, to help me carry this burden with honor and dignity. And I beseech all of you here – my brothers; my fellow churchmen and religious leaders; distinguished friends and witnesses from around the world; my beloved Armenians, and all the people of this holy city – I ask you to lend me your support and good will, as I offer whatever remaining days God has given me to preserve and defend the Armenian Patriarchate, and advance its age-old mission of promoting the peace and harmony among all the people of God’s holy city.

I began these remarks by invoking the words of the prophet Isaiah; and his spiritual presence over our gathering is very meaningful to me. For myself, speaking now as the representative of fourteen hundred years of history at the Armenian Patriarchate of Jerusalem, I can say, with conviction: I know how he must have felt. And I am deeply aware that every one of us here can say the

same thing. For like Isaiah, we are all people of Jerusalem. Many of us, whether as individuals or as peoples, have spent time apart from the city; yet we have always held a longing to return.

That is because Jerusalem is our home. In a city that measures its age in thousands of years, many people can rightly call it home. It is our home because the bones of our heroes, our martyrs, our precious ancestors, all reside here. Those are the priceless treasures we could never take away with us, when we were uprooted and exiled. Those are the fertile roots we all cultivate, in our distinctive ways, to bring beauty and nourishment to our present-day lives.

Yet just as he loved God, so too did the prophet love Jerusalem: with all his heart, all his mind, all his soul. At once he could rebuke his countrymen, invoking God's justice in the stern voice of the Almighty: *"I will turn my eyes away from you. When you pray, I will not hear"* (Is 1:15). This is the voice that echoes around us on this day. And I pray that I—and we—will be granted the wisdom, and the courage, to attend to that voice. For it tells us to place reason above rebuke; peace above pride. Surely, in the eyes of God's perfect justice, we all stand accused, and indicted. And yet, as the prophet assures us, God Himself is willing to set aside His own just claims—in order to listen to us. He invites us to open our hearts to Him, and to each other, so that we may reason, together, alongside our heavenly Father.

Today, as I take up the pastoral staff of the Armenian Patriarchate—as I take my first, humble step into a legacy that spans the centuries—I am moved by the conviction that the greatest achievement of my own people is not the dead kingdoms we once held, but the vital ideas that sustained our spirit, and inspired us to "reason together."

Those ideas had their birthplace in Jerusalem. And all of us who share this city today are equal heirs to them. Each of us honors that precious inheritance in our own way. For us, it means living in accordance with the example of our Lord and Savior, Jesus Christ. For others among you, it means attending to the divinely-inspired words of your holy prophets.

For all of us, our heavenly Father calls upon us to step outside of ourselves, and to "reason together," with Him, in a spirit of brotherly love, generosity, harmony, and friendship.

From such reasoning, I pray, it will be given to us to witness—together—the victory which, in Isaiah's words, would "swallow up death," and "wipe away every tear." Not a victory of pride or possession, but a moral victory: a victory of the spirit. A victory to be shared by all, equally and in peace.

That is the profound, divine idea that has always stood behind the holy city of Jerusalem. And it is the idea that our beloved, holy Jerusalem still calls us to embrace today.

In the name of our Lord Jesus Christ, I greet you from the Throne of St. James, as the 97th Armenian Patriarch of Jerusalem. I convey my deep sense of honor and gratitude to the many distinguished figures from the governments of the region, from the diplomatic corps, to our fellow religious leaders and special thanks to so many local friends and also those who arrived from overseas.

With the help of our Lord Jesus Christ and the Patron Saints of our Brotherhood, we will fulfill our age-old mission for the glory of God and His Church. May the Almighty God bless you all, along with all the people you represent. And may He shine His Divine love and mercy on all His children, now and forever. Amen.

Իր խօսքն աւարտելէ ետք, Սրբազան Պատրիարքը իջաւ բեմէն, առաջնորդութեամբ եպիսկոպոսներու, եւ խոնարհութեամբ յարգանք ընծայելէ ետք Տեառնեղբայր Առաքելոյն Ս. Աթոռին, Ասան ի ձեռին՝ բարձրացաւ անոր պատուանդանին վրայ, իբրեւ լրումն ու պսակը գահակալութեան արարողութեան:

Միաբանութեան անդամներ, զոյգ զոյգ, խոնարհեցան եւ համբուրեցին Աջը Սրբազան Պատրիարք Հօր:

Աջահամբոյրէն վերջ, թափօրով Պատրիարք Սրբազան Հայրը բարձրացաւ Պատրիարքարան: Հիւրասիրութիւն տեղի ունեցաւ յարանուանութեանց պետերուն եւ դիւանագիտական ներկայացուցիչներուն համար:

Շնորհաւորութիւններ ի Պատրիարքարան:

Հիւրասիրութենէն տեսարան մը: